

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tad-9 ta' Mejju, 2008

Citazzjoni Numru. 357/2008

Fl-Atti tar-Rikors tas-soċjeta' **C.I. Gauči Limited** bin-
numru tar-registrazzjoni (C-30025)

Il-Qorti:

Dan huwa provvediment mogħti għal-finijiet tal-artikolu 329B tal-Att tal-1995 dwar il-Kumpanniji (Kapitolu 386 tal-Liġijiet ta' Malta) fuq talba magħmula mill-kumpannija C.I. Gauči Limited f'rikors imressaq minnha fil-11 ta' April, 2008, biex din il-Qorti (i) tpoġġi l-imsemmija kumpannija taħt proċedura ta' rkupru; (ii) taħtar kontrollur speċjali sabiex jaqdi l-funzjonijiet u setgħat li hija jogħgobha tafdal u fl-amministrazzjoni, fl-immaniġġjar u n-negozju tal-istess kumpannija; (iii) tagħti żmien li fih il-kontrollur speċjali hekk maħtur irid iwettaq il-ħatra mogħtija lilu; (iv) tiffissa l-ħlas dovut lill-kontrollur speċjali; u (v) tistabilixxi ż-żmien li fih l-istess kumpannija rikorrenti għandha tiddepożita l-ammont jew tipprovdi garanzija oħra xierqa jew tipprovdi arrangament ieħor xieraq li jkun biżżejjed

biex ikopri l-ħlas u l-spejjeż minfuqa mill-kontrollur speċjali fit-twettiq tal-inkarigu tiegħu;

Illi fl-imsemmi rikors, il-kumpannija rikorrenti (aktar 'il quddiem imsejha "CI") tgħid li hija kumpannija li ilha registrata f'Malta sa minn Lulju tal-2002 u li topera fil-qasam tal-importazzjoni u bejgħ fis-suq Malti ta' bosta għamliet ta' prodotti tal-injam u prodotti li għandhom x'jaqsmu mal-injam, bħal bibien, pumi u ċappetti; li hija daħlet f'obbligi ta' għamla finanzjarja ma' terzi li ma tistax tonorahom, wara li, matul l-2005, inbeda xogħol ta' bdil ta' Triq l-Imdina, f'Hal Qormi, fejn hija għandha l-istabiliment ewlieni tagħha; matul iż-żmien li kienu għaddejjin l-imsemmija xogħlijiet (madwar tmien xhur), l-aċċess għall-istabiliment tagħha mill-klijenti tagħha tneħħa għal kollox u l-bejgħ waqa' lura¹; minkejja li t-triq reġgħet infetħet wara li ntemmu x-xogħlijiet, il-bejgħ baqa' ma ħax ir-ruħ, u dan minħabba nuqqas ta' "stock" li wassal biex bosta mill-klijenti tal-kumpannija ma sabux li riedu, tnafru u marru jixtru mingħand kumpanniji oħrajn, kompetituri tagħha; f'din il-qagħda, hija talbet lill-bank tagħha li jkabbrilha l-facilita' bankarja li diġa' kellha miegħu, imma n-negozjati ma wasslu mkien; minbarra dan, ittieħdet id-deċiżjoni li l-kumpannija tibdel l-istabiliment kummerċjali tagħha, billi tħalli dak li kellha u tidhol f'ieħor iżgħar fl-istess triq; il-qagħda ssoktat teħzien u l-kumpannija kellha ttemm l-impieg tal-impjegati tagħha; li llum il-ġurnata CI tagħraf li għandha kredituri li għandhom jieħdu mingħandha mal-ħames mija u ħdax-il elf euro (€511,000), li bosta minnhom igawdu sigurta' fuq il-kreditu tagħhom; li hija mhix f'qagħda li tħallas dawk il-kredituri u lanqas jidher li tista' tagħmel dan fil-gejjieni qarib u dan ukoll fit-termini tal-artikolu 214(5) tal-Att; li bħalissa l-attiv tagħha huwa anqas mill-passiv²; li bħalissa CI għaddejja fi trattativi ma' investitur lokali li jidher imħajjar jinvesti mal-mija u sbatax-il elf ewro (€ 117,000) biex tkun tista' tirkupra u tħallas id-djun tagħha; li hija hejjiet pjan ta' ristrutturar (*business plan*) maħsub li ttejjeb u ssaħħaħ il-pożizzjoni billi tkabbar il-produttività u b'hekk taqta' djunha u ssaħħaħ l-attiv tagħha; li fid-dawl ta' dan il-pjan li tnejja, il-membri tagħha

¹ Affidavit ta' Chris Gauci, f'pag. 27 tal-atti

² Dok "E", f'pag. 16 tal-atti

ressqu riżoluzzjoni straordinarja li biha qablu li l-kumpanija rikorrenti tnedi din il-proċedura ta' rkupru li permezz tagħha hija tipprevedi li tista' tibqa' azjenda vijabbli billi ttejjeb il-qagħda finanzjarja tagħha; u li hija tikkwalifika bħala "kumpanija żgħira" li għandha aktar mill-valur ta' mitejn elf lira Maltija dovut lill-kredituri tagħha, għall-finijiet tal-artikolu 185 tal-Att;

Rat id-dokumenti mressqin flimkien mar-rikors;

Rat id-degriet tagħha tas-16 ta' April, 2008, li bih qiegħdet ir-rikors għas-smiġ u ordnat in-notifiki meħtieġa;

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-avukati tal-kumpanija rikorrenti u ta' wħud mill-avukati ta' kredituri ta' CI;

Rat id-degriet tagħha tat-23 ta' April, 2008, li bih tat lill-partijiet interessati żmien biex min għandu interess iressaq is-sottomissjonijiet jew provi dokumentali li jidhirlu meħtieġa;

Rat in-Nota mressqa mill-Bank of Valletta p.l.c. fit-28 ta' April, 2008³, li biha iddikjara li, wara li irreveda s-sitwazzjoni, ħalla f'idejn il-Qorti biex tara jekk għandhiex tilqa' t-talba tal-kumpanija rikorrenti;

Rat it-Tweġiba mressqa fit-28 ta' April, 2008, minn Texwood Trading GmbH⁴ għall-finijiet tal-imsemmi degriet;

Rat in-Nota mressqa mill-kumpanija rikorrenti fit-28 ta' April, 2008 bix-xhieda bl-affidavit tad-direttur Chris Gauči u l-*accountant* William Spiteri Bailey, u bi provi dokumentali oħrajn meħmużin magħhom;

Rat in-Noti mressqin fid-29 ta' April, 2008, minn Shelman Swiss Hellenic Wood Products Manufacturers S.A.⁵, u mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud⁶;

Semgħet ix-xhieda mressqa mill-kumpanija rikorrenti;

³ Paġ. 25 tal-atti

⁴ Paġġ. 40 – 2 tal-atti

⁵ Paġġ. 44 sa 59 tal-atti

⁶ Paġġ. 60 sa 92 tal-atti

Kopja Informali ta' Sentenza

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-avukati preżenti;

Rat l-atti kollha tar-rikors;

Rat id-degriet tagħha tat-2 ta' Mejju, 2008, li bih ħalliet ir-rikors għall-provvediment li qiegħed jingħata l-lum kameralment;

Ikkunsidrat:

Fl-ewwel lok, il-Qorti qieset li **l-għan maħsub mil-liġi għall-proċedura ta' rkupru** huwa dak fejn kumpannija kummerċjali tingħata l-opportunita' li meta tkun għaddejja minn żmien ta' nuqqas ta' likwidita', titqiegħed għal xi żmien (li ma jkunx itwal mkinn tnax-il xahar) taħt sura ta' tmexxija li jista' jwassalha biex terġa' tistejqer u tmexxi 'l quddiem bi qligħ in-negozju tagħha, bla ma jkun hemm għalfejn li titqiegħed fi stralċ jew tkun xolta. *“The procedure is intended to be an alternative to the liquidation of a troubled business. It is not however intended to mask effective insolvency or to merely postpone the inevitable crash”*⁷;

Qieset ukoll li din il-proċedura partikolari li ddaħħlet fil-liġi tagħna bis-saħħa tal-Att IV tal-2003, hija msejsa fuq is-sistema tal-*“administration”* li jitħaddem fid-dritt Inġliż dwar il-Kumpanniji. F'dak ir-rigward, ingħad li *“Inevitably the procedure obliges the court, lawyers and accountants to approach the problem raised with commercial awareness and sensibility. The court, in particular, is being asked on the hearing of the petition to make a commercial judgement which is often difficult to make even for a business person. The procedure is court based and professional advisers must be involved from the earliest point possible; much of the success of the procedure will depend on the preliminary work leading up to presentation of the petition.”*⁸ Fid-dawl ta' dawn il-ħtiġijiet daqstant tekniċi, din il-Qorti trid iżżomm quddiem għajnejha wkoll li l-leġislatur tagħna deherlu, xorta waħda, li jippreskrivi li

⁷ A. Muscat *Principles of Maltese Company Law* (UOM, 2007), §11.2.6, f'pag. 45

⁸ Bailey, Groves & Smith *Corporate Insolvency* (2nd Edit, 2001) § 4.7, f'pag. 120

proċedura bħal din m'għandhiex ittul iżjed minn għoxrin jum tax-xogħol minn mindu jitressaq ir-Rikors⁹;

Fit-tieni lok, qieset **il-qagħda finanzjarja attwali** tal-kumpannija rikorrenti, li minnha joħroġ li din tinsab għaddejja minn fażi fejn ma tistax tħallas id-djun tagħha¹⁰ u li, fil-fatt m'hijiex qegħda tissalda d-djun jew talbiet għall-ħlas li qegħdin isirulha mill-kredituri tagħha. Jirriżulta wkoll li hemm aktar minn kategorija waħda ta' kredituri ta' CI, kemm lokali u kif ukoll minn barra minn Malta, konsistenti f'dawk li jgawdu preferenza jew garanzija fuq il-krediti tagħhom, u kif ukoll kredituri kummerċjali ("*trade creditors*") u saħansitra xi pagi li sal-lum baqgħu ma tħallsux (jirriżulta wkoll li wieħed mid-diretturi ta' CI huwa wkoll kreditur f'somma sostanzjali¹¹). Jirriżulta wkoll li bħalissa l-kumpannija rikorrenti għadha twestaq atti ta' kummerċ, iżda f'volum imnaqqas ħafna meta mqabbel ma' dak li kellha qabel l-2005. Jirriżulta li bħalissa xi wħud mill-kredituri ta' CI diġa' fetħu kawzi f'dawn il-Qrati bit-talbiet tagħhom għall-ħlas tal-krediti, u f'zewġ każijiet minnhom, kisbu sentenzi li ikkanonizzaw il-krediti u saħansitra nidew proċeduri għall-eżekuzzjoni tal-imsemmija krediti;

Qieset li waħda mill-kredituri ta' CI – Texwood Trading GmbH – tishaq li t-tressiq tar-rikors tal-lum ma sarx f'waqtu, għaliex tgħid li CI ilha f'qagħda li ma tistax tħallas djunha, u nqdiet b'din il-proċedura biss biex terġa' ddu fuq il-wegħdiet tagħha li tħallas kif miftiehem minnha stess. Iżżid tgħid li CI ukoll ilha żmien taf li hija fi stat ta' insolvenza u għalhekk dan ir-rikors tressaq wisq żmien wara li kien messu tressaq skond il-liġi¹². Fil-fehma tal-Qorti, madankollu, għalkemm huwa minnu li x'aktarx li d-diretturi ta' CI kienu ilhom bosta xhur jafu li l-kumpannija ma kinitx f'qagħda li tħallas djunha f'waqthom, dan ma jzommhiex milli tressaq it-talba li saret fir-Rikors tal-lum jew li jingħad li Rikors bħal dak ma jistax isir aktar wara li jgħaddu t-tletin jum preskritti, jekk kemm-il darba

⁹ Art. 329B(3)(e) tal-Kap 386

¹⁰ Art. 329B(1)(a) tal-Kap 386

¹¹ Dok "A", f'pag. 7 tal-atti

¹² Art. 329A tal-Kap 386

jikkonkorru ċ-ċirkostanzi l-oħra maħsuba mill-artikolu 329B biex dan isir¹³;

Fit-tielet lok, il-Qorti qieset **ir-regolarita' tar-rikors** għal dak li jirrigwarda l-formalitajiet meħtieġa biex seta' jitrejjaq u s-siwi tiegħu. Jirriżulta li s'issa dwar CI la giet xolta volontarjament u lanqas ingħata dwarha xi ordni ta' stralc'¹⁴. Jidher li l-kumpannija rikorrenti ressqet flimkien mar-rikors dikjarazzjoni tal-attiv u l-passiv u wkoll lista ta' kredituri u l-ammonti tal-kredituri u tagħrif ieħor¹⁵, liema tagħrif ingħata wkoll aktar kjarifiki dwaru fix-xhieda mressqa quddiem il-Qorti, kemm min-naħa tal-istess CI u kif ukoll minn mistoqsijiet magħmulin mill-avukati tal-kredituri. Jirriżulta li r-rikors fih ukoll dikjarazzjoni u tismija ċara ta' ċirkostanzi u r-raġunijiet li CI tqis li wasslu għall-qagħda ta' bħalissa u dikjarazzjoni ta' kif il-qagħda finanzjarja u ekonomika tagħha tista' tittejjeb għall-benefiċċju tagħha u tal-kredituri tagħha¹⁶. Jirriżulta wkoll li d-deċiżjoni biex din il-proċedura tintalab ittiegħdet bis-saħħa ta' riżoluzzjoni tal-azzjonisti ta' DI debitament imlaqqgħa¹⁷, segwita b'riżoluzzjoni meħuda f'laqgħa tal-Bord tad-Diretturi dak inhar ukoll¹⁸;

Fir-raba' lok, il-Qorti qieset **il-pjan propost** mill-kumpannija rikorrenti bħala l-bażi li fuqu hija qegħda ssejjes din it-talba tagħha. Dan kien l-aspett li l-iżjed ħabbell ras il-Qorti. Dan jingħad għaliex CI tillimita l-pjan tagħha bħala wiegħed li jzommha bħala azzjenda vijabbli¹⁹, u mhux ukoll għall-finijiet li tasal f'arranġament mal-kredituri tagħha biex tħallashom kif maħsub fl-artikolu 327 tal-Att. Kemm hu hekk, fi kliem Chris Gauċi²⁰, il-pjan infassal minn CI huwa dak li "*fil-bidu naħdmu fuq l-importazzjoni ta' bibien sabiex niġġeneraw 'cash flow' adegwata. Il-flus li s-soċjeta' tiġġenera jiġu użat(i) sabiex tissupplixxi 'stock' li huwa nieqes b'hekk il-kumpannija tagħna tkun reġgħet issaħħet fil-qasam ta' l-importazzjoni*

¹³ Cfr. Muscat, *op. cit.* § 8.3, f'pag. 768

¹⁴ Art. 329B(1)(f) tal-Kap 386

¹⁵ Art. 329(2)(b) tal-Kap 386

¹⁶ Art. 329B(2)(a) tal-Kap 386

¹⁷ Dok "Ċ", f'pag. 14 tal-atti

¹⁸ Dok "D", f'pag. 15 tal-atti

¹⁹ Art. 329B(3)(b)(ii) tal-Kap 386

²⁰ Affidavit tiegħu f'pag. 27 – 8 tal-atti

ta' bibien u fl-istess ħin tkun qed tissuplixxi 'stock' eżistenti u tixtri 'stock' ġdid". Ma' dan, l-interess tal-investitur li wera l-ħajra li jwettaq dan il-pjan hu li, eventwalment, jingħata sehem mill-ishma tal-kumpannija. L-istess investitur jiċċhad b'mod kategoriku li l-kontribut tiegħu huwa dak li jikkonċerna ruħu dwar kif il-kredituri se jrin jithallsu lura dak li hu dovut lilhom. Stqarrija b'hal din, minn investitur li 'l quddiem fi ħsiebu jikseb sehem mill-ishma tal-kumpannija, ma tistax titqies li l-kumpannija qegħda tillimita l-pjan tagħha biss għall-vijabilita' li tista' tigri u tista' wkoll ma tasal qatt;

Illi meta wieħed jara mbagħad x'qal l-*accountant* tal-istess kumpannija²¹, u jqabbel dan kollu ma' dak li xehed l-istess investitur²² "salvatur", wieħed isib li dan il-pjan huwa biss sajda għal ħsiebijiet vagi ta' x'jista' jsir u mhux ta' x'inhu fis-setgħa tal-kumpannija li twettaq fir-rejalta' tal-qagħda li tinsab fiha. Ix-xhieda ta' d-direttur manigerjali mogħtija minnu quddiem il-Qorti waqt il-kontro-eżami turi wkoll grad għoli ta' incertezza u ħsiebijiet vagi li ma jnisslu l-ebda konvinċiment fil-Qorti li l-pjan imfassal huwa wieħed li tassew iwassal lil CI li terġa' tqum fuq saqajha wara ż-żmien²³. Dan minbarra li, sal-lum, jirrizulta li dan il-pjan lanqas biss tfisser lill-kredituri ewlenin ta' CI;

Illi f'dan ir-rigward, il-Qorti hija tal-fehma li kieku r-Rikors tressaq bil-ħsieb li jintlaħaq arrangament mal-kredituri għall-finijiet tal-artikolu 327 tal-Att, kien ikun hemm iżjed raġunijiet biex il-Qorti tilqa' t-talba. Iżda, kif ingħad, il-ħsieb ta' CI huwa biss dak li 'l quddiem terġa' tkun kumpannija vijabbli;

Illi f'dan ix-xenarju, l-Qorti qiegħda tqis ukoll li l-pjan propost, għall-anqas mad-daqqa ta' għajn u kif imfassal, ma joffrix ċertezza lill-kredituri (imqar dawk ewlenin) għall-ħlas tal-krediti tagħhom. Meta wieħed iqis ukoll x'inhuma l-ispejjeż (dak li l-liġi ssejjaħlu b'ħala l-"kost li jkollu jsir biex tkun adottata proċedura" b'hal din)²⁴ li jkunu meħtieġa jekk jingħata ordni ta' rkupru, jidher ċar li dawk l-ispejjeż se'

²¹ Affidavit ta' William Spiteri Bailey, f'pag. 30 tal-atti

²² Xhieda ta' Raymond Buħaġjar f'pagġ. 110 sa 126 tal-atti

²³ Xhieda ta' Chris Gauči, f'pagġ. 95 – 9 tal-atti

²⁴ Art. 329B(3)(c)(ii) tal-Kap 386

Kopja Informali ta' Sentenza

jkunu ntefgħu f'bir bla qiegħ meta setgħu ntużaw b'mod aktar għaqli. Jidher ukoll li l-imsemmi pjan jagħti dehra li huwa tentativ biss biex itawwal il-miġja ta' tmiem inevitabbli;

Illi f'dawn iċ-ċirkostanzi, l-Qorti ma ssibx li jikkonkorru l-elementi kollha mitluba mil-liġi biex tagħti ordni li jqiegħed lil CI taħt proċedura ta' rkupru;

Illi l-Qorti qiegħda tqis u żżomm f'moħħha wkoll (wara li semgħet is-sottomissjonijiet tad-difensuri ta' wħud mill-kredituri) li ċ-ċaħda tat-talba tal-kumpannija rikorrenti ma tagħlaqx il-bieb biex b'mod raġunat il-pretensjonijiet tal-kredituri jistgħu jkunu riskedati;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda tipprovdi dwar it-talbiet tal-kumpannija rikorrenti billi:

Tiċhad it-talbiet tal-kumpannija rikorrenti, bl-ispejjeż;

Tordna n-notifika ta' dan id-degriet lir-Registratur tal-Kumpanniji a kariku tal-kumpannija rikorrenti;

Mogħti katedralment illum, 9 ta' Mejju, 2008.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----